

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2013. gada 18. jūlijā *

Preču zīmes — Regula (EK) Nr. 207/2009 — 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts, 15. panta 1. punkts un 51. panta 1. punkta a) apakšpunkts — Atcelšanas pamati — “Patiesas izmantošanas” jēdziens — Preču zīme, kas ir izmantota kopā ar citu preču zīmi vai kā daļa no kombinētas preču zīmes — Krāsa vai krāsu kombinācija, kurā ir izmantota preču zīme — Reputācija

Lieta C-252/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)* (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 26. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 16. maijā, tiesvedībā

Specsavers International Healthcare Ltd,

Specsavers BV,

Specsavers Optical Group Ltd,

Specsavers Optical Superstores Ltd

pret

Asda Stores Ltd.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), tiesneši E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*], A. O’Kifs [*A. Ó Caoimh*], K. Toadere [*C. Toader*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerālvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre: L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 20. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Specsavers International Healthcare Ltd*, *Specsavers BV*, *Specsavers Optical Group Ltd* un *Specsavers Optical Superstores Ltd* vārdā – *A. Gold* un *K. Mattila*, *solicitors*, kā arī *J. Mellor* un *A. Speck*, *QC*,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *L. Christie*, pārstāvis, kam palīdz *S. Malynicz*, *barrister*,

* Tiesvedības valoda – angļu.

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze*, kā arī *J. Kemper* un *V. Cramer*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *F. Bulst* un *J. Samnadda*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokātes uzklausišanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2009. gada 26. februāra Regulas (EK) Nr. 207/2009 par Kopienas preču zīmi (OV L 78, 1. lpp.) 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu, 15. panta 1. punktu un 51. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Specsavers International Healthcare Ltd*, *Specsavers BV*, *Specsavers Optical Group Ltd* un *Specsavers Optical Superstores Ltd* (turpmāk tekstā visas kopā – “*Specsavers* grupa”) un *Asda Stores Ltd* (turpmāk tekstā – “*Asda*”) par iespējamo *Specsavers* grupas reģistrēto Kopienas preču zīmju apdraudējumu.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Konvencijas par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību, kas parakstīta Parīzē 1883. gada 20. martā, pēdējo reizi pārskatīta Stokholmā 1967. gada 14. jūlijā un grozīta 1979. gada 28. septembrī (*Recueil des traités des Nations unies*, 828. sējums, Nr. 11851, 305. lpp.; turpmāk tekstā – “Parīzes konvencija”), 5. panta C daļas 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1) Ja valstī reģistrētas [preču] zīmes lietošana ir obligāta, reģistrāciju var dzēst tikai pēc saprātīga termiņa izbeigšanās un arī tikai tad, ja ieinteresētā persona neattaisno savu bezdarbību.

2) Ja īpašnieks preču zīmi lieto formā, kas atšķiras no kādā [saskaņā ar Parīzes konvencijas 1. pantu izveidotās rūpnieciskā īpašuma aizsardzības] Savienības dalībvalstī reģistrētās [preču] zīmes formas atsevišķos elementos, kuri nemaina [preču] zīmes atšķirīgo raksturu [atšķirtspēju], tas neizraisa reģistrācijas atzīšanu par spēkā neesošu un neierobežo [preču] zīmei piešķirto aizsardzību.”

Savienības tiesības

- 4 Regulas Nr. 207/2009 preambulas 10. apsvēruma ir formulēts šādi:

“Nav pamata aizsargāt Kopienas preču zīmes vai aizsargāt pret tām kādu preču zīmi, kura ir reģistrēta pirms tam, izņemot gadījumus, kad šīs preču zīmes faktiski izmanto.”

- 5 Šīs regulas 7. pantā ar nosaukumu “Absolūta atteikuma pamatojums” ir noteikts:

“1. Neregistrē:

[..]

b) preču zīmes, kam nav nekādas atšķirtspējas;

- c) preču zīmes, kas sastāv tikai no apzīmējumiem vai norādēm, kuri var noderēt tirdzniecībā, lai apzīmētu preču veidu, kvalitāti, daudzumu, paredzēto nolūku, vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi vai preču ražošanas vai pakalpojuma sniegšanas laiku, vai citas preču raksturīgas pazīmes;
- d) preču zīmes, kas sastāv tikai no apzīmējumiem vai norādēm, kuras ir kļuvušas par ierastām pašreizējā valodā vai tirdzniecības *bona fide* un ieviestajā praksē;

[..]

3. Šā panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktu nepiemēro, ja preču zīme tās izmantošanas rezultātā ir kļuvusi atšķirīga attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, par ko reģistrācija ir pieteikta.”

- 6 Saskaņā ar minētās regulas 9. panta 1. punktu ar nosaukumu “Tiesības, ko piešķir Kopienas preču zīme”:

“Kopienas preču zīme piešķir tās īpašniekam uz to ekskluzīvas tiesības. Īpašniekam ir tiesības aizliegt visām trešajām personām bez viņa piekrišanas darījumos izmantot:

[..]

- b) jebkādu apzīmējumu, kurš tā identiskuma vai līdzības Kopienas preču zīmei dēļ un Kopienas preču zīmes aptverto preču vai pakalpojumu un zīmes identiskuma vai līdzības dēļ varētu maldināt sabiedrību; iespēja maldināt ir asociāciju iespēja ar agrāko preču zīmi;
- c) jebkādu apzīmējumu, kas ir identisks vai līdzīgs Kopienas preču zīmei saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, kas nav līdzīgi tiem, attiecībā uz ko ir reģistrēta Kopienas preču zīme, ja šī pēdējā ir [Savienībā] pazīstama [šai pēdējai Savienībā ir reputācija] un ja minētās zīmes izmantošanā bez pietiekama iemesla [nepamatoti izmantojot minēto apzīmējumu] varētu netaisnīgi gūt labumu no Kopienas preču zīmes atšķirīguma [atšķirtspējas] vai pazīstamības [reputācijas] vai tai kaitēt.”

- 7 Šīs paša regulas 15. panta 1. punkts ar nosaukumu “Kopienas preču zīmju izmantošana” ir formulēts šādi:

“Ja piecos gados pēc Kopienas preču zīmes reģistrācijas tās īpašnieks nav sācis šo preču zīmi [Savienībā] patiesi izmantot saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā ir reģistrēta, vai ja tās izmantošana ir pārtraukta uz nepārtrauktu piecu gadu laikposmu, uz Kopienas preču zīmi attiecinā šajā regulā paredzētās sankcijas, ja vien šai neizmantošanai nav pamatotu iemeslu.

Pirmās daļas izpratnē par izmantošanu tiek uzskatīta arī:

- a) Kopienas preču zīmes izmantošana tādā veidā, kas atšķiras zināmos elementos, kuri neizmaina preču zīmes atšķirīgumu no tās formas, kādā tā tikusi reģistrēta;

[..].”

- 8 Regulas Nr. 207/2009 51. panta 1. punktā ar nosaukumu “Pamats atcelšanai” ir precizēts:

“Kopienas preču zīmes īpašnieka tiesības paziņo par atceltām, ja [Iekšējā tirgus saskaņošanas birojā (preču zīmes, paraugi un modeļi)] iesniegts attiecīgs iesniegums vai pamatojoties uz pretpasību lietas izskatīšanas procesu attiecībā uz pārkāpumu:

- a) ja nepārtrauktā piecu gadu ilgā laikā preču zīme nav patiesi izmantota saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, uz ko tā ir reģistrēta, un nav pamatotu iemeslu tās neizmantošanai; neviens tomēr nevar celt prasību Kopienas preču zīmes īpašnieka tiesību atcelšanai, ja laikā starp piecu

gadu perioda beigām un pieteikuma vai pretprasības iesniegšanu preču zīmes patiesa izmantošana ir uzsākta vai atsākta no jauna; izmantošanas uzsākšanu vai atsākšanu trīs mēnešu laikā pirms pieteikuma vai pretprasības iesniegšanas, kas sākās vismaz pēc nepārtraukta piecu gadu neizmantošanas perioda beigām, tomēr neņem vērā, ja sagatavošanās izmantošanas uzsākšanai vai atsākšanai notiek tikai tad, kad īpašniekam kļūst zināms par iespēju iesniegt pieteikumu vai pretprasību;

[..].”

Pamatlietas rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi

- 9 2009. gada oktobrī *Asda*, kam pieder lielveikalu ķēde, uzsāka reklāmas kampaņu attiecībā uz optikas precēm, kura bija vērsta uz *Specsavers* grupu, kas vienlaikus ir vislielākā optikas veikalu ķēde Apvienotajā Karalistē un galvenā *Asda* konkurente. Šajā kampaņā *Asda* izmantoja saukļus “Be a real spec saver at Asda” un “Spec savings at ASDA”, kā arī šādus logotipus:

- 10 Neilgi pēc šīs reklāmas kampaņas sākuma 2009. gada 19. oktobrī *Specsavers* grupa iesniedza *High Court of Justice (England & Wales) (Civil Division)* prasību pret *Asda*, kas bija pamatota ar šādu Kopienas preču zīmju apdraudējumu:

— vārdiskas Kopienas preču zīmes Nr. 1321298 un Nr. 3418928, ko veido vārds “Specsavers”;

— grafiskas Kopienas preču zīmes Nr. 449256 un Nr. 1321348, kas veido šādu apzīmējumu (turpmāk tekstā – “ēnota logotipa preču zīmes”):

— grafiska Kopienas preču zīme Nr. 5608385, kas veido šādu apzīmējumu:

— un grafiska Kopienas preču zīme Nr. 1358589, kas veido šādu apzīmējumu (turpmāk tekstā – “bezvārdu logotipa preču zīme”):

- 11 Ar 2010. gada 6. oktobra spriedumu *High Court of Justice (England & Wales)* atzina, ka *Asda* nav apdraudējusi *Specsavers* grupai piederošās Kopienas preču zīmes. Turklāt šī tiesa pasludināja, ka bezvārdu logotipa preču zīme ir atcelta, jo tā netiek izmantota. *Specsavers* grupa par minēto spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)*.
- 12 2012. gada 31. janvāra spriedumā iesniedzējtiesa lēma par strīdu saistībā ar iespējamo apdraudējumu, kas radīts *Specsavers* grupai piederošajām vārdiskajām Kopienas preču zīmēm Nr. 1321298 un Nr. 3418928, kā arī grafiskajām Kopienas preču zīmēm Nr. 449256, Nr. 1321348 un Nr. 5608385. Tā uzskatīja, ka *Specsavers* grupai, pamatojoties uz šīm preču zīmēm un saskaņā ar Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunktu, bija tiesības aizliegt *Asda* izmantot saukļus “Be a real spec saver at Asda” un “Spec savings at Asda”, kā arī logotipu, ko *Asda* izmantoja savā reklāmas kampaņā.
- 13 Iesniedzējtiesa savukārt uzskatīja, ka, lai lemtu par pamatlietas aspektu, kas ir saistīts ar bezvārdu logotipa preču zīmi, tai ir jāuzdod Tiesai šādi jautājumi.
- 14 Pirmkārt, ciktāl *Asda* lūdza atcelt tiesības, kas ir saistītas ar bezvārdu logotipa preču zīmi tās neizmantošanas dēļ, iesniedzējtiesa jautā, vai ēnota logotipa preču zīmju izmantošanu var uzskatīt par bezvārdu logotipa preču zīmes izmantošanu.
- 15 Otrkārt, šī tiesa vēlas zināt, vai zaļas krāsas figūras, ko *Specsavers* grupa vienmēr ir izmantojusi savas bezvārdu logotipa preču zīmes atveidē, lielāko reputāciju var ņemt vērā atbilstoši Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktam, kaut arī minētā preču zīme tika reģistrēta melnā un baltā krāsā. Iesniedzējtiesa uzskata, ka tā tam būtu jābūt, tomēr uzskata, ka Savienības tiesības šajā ziņā ir jāinterpretē.

16 Šādos apstākļos *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Ja tirgotājam ir atsevišķi reģistrētas Kopienas preču zīmes attiecībā uz

- a) grafisku preču zīmi un
- b) vārdisku preču zīmi

un tas abas šīs preču zīmes izmanto kopā, vai šādu izmantošanu var uzskatīt par grafiskas preču zīmes izmantošanu atbilstoši Regulas [Nr. 207/2009] 15. un 51. pantam? Apstiprinošas atbildes gadījumā, kā ir jānovērtē grafiskas preču zīmes izmantošana? [..]

2) Vai rodas atšķirība no tā, ka:

- a) vārdiska preču zīme atrodas uz grafiskas figūras,
- b) tirgotājam ir arī kombinēta preču zīme, kas sastāv no grafiskas figūras un vārdiskas preču zīmes, kura ir reģistrēta kā Kopienas preču zīme?

3) Vai atbilde uz [pirmo un otro] jautājumu ir atkarīga no tā, vai vidusmēra patērētājs uztver grafisko preču zīmi un vārdus, [pirmkārt], kā divas dažādas zīmes vai, [otrkārt], tādējādi, ka katrai no tām piemīt autonoma atšķirīga loma? Ja tā, tad cik lielā mērā?

4) Vai gadījumā, ja Kopienas preču zīme nav reģistrēta attiecībā uz noteiktu krāsu, taču tās īpašnieks to ir plaši izmantojis noteiktā krāsā vai krāsu kombinācijā tādējādi, ka lielai daļai sabiedrības (lielā daļā, taču ne visā Savienībā) tā asociējas ar šo krāsu vai krāsu kombināciju, krāsa vai krāsas, kādās atbildētāja izmanto strīdīgo apzīmējumu, ietekmē visaptverošo vērtējumu attiecībā uz sajaukšanas iespēju [Regulas Nr. 207/2009] 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē vai netaisnīgi gūtu labumu [šīs regulas] 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē? Ja tā, tad cik lielā mērā?

5) Apstiprinošas atbildes gadījumā, vai visaptverošajā vērtējumā ietilpst fakts, ka pats atbildētājs lielai daļai sabiedrības asociējas ar noteiktu krāsu vai krāsu kombināciju, ko tas izmanto apstrīdētajā apzīmējumā?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo līdz trešo jautājumu

17 Uzdodot pirmo līdz trešo jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Kopienas preču zīmes patiesas izmantošanas nosacījums Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta un 51. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē ir izpildīts, ja grafiska Kopienas preču zīme tiek izmantota tikai kopā ar vārdisku Kopienas preču zīmi, kas atrodas uz tās, turklāt abu preču zīmju kombinācija pati ir reģistrēta kā Kopienas preču zīme.

18 Visi lietas dalībnieki, kas ir iesnieguši apsvērumus Tiesā, būtībā apgalvo, ka grafiskas Kopienas preču zīmes izmantošanu kopā ar citu vārdisku preču zīmi, kas atrodas uz tās, var uzskatīt par patiesu izmantošanu Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta un 51. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē, ja minētā grafiskā preču zīme saglabā autonomu atšķirīgu lomu preču zīmju kombinācijā kopumā.

- 19 Vispirms ir jāprecizē, ka tāda situācija, kāda ir aplūkota pamatlietā un kurā vārdiska preču zīme atrodas uz grafiskas preču zīmes, ir uzskatāma par gadījumu, kas ir paredzēts Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktā, proti, par preču zīmes izmantošanu tādā formā, kas atšķiras no tās, kādā šī preču zīme ir reģistrēta.
- 20 Vārdiska apzīmējuma “Specsavers” izvietojums uz bezvārdu logotipa preču zīmes maina formu, kādā šī preču zīme ir tikusi reģistrēta, ciktāl runa nav par vienkāršu kombināciju, jo tādējādi atsevišķas bezvārdu logotipa preču zīmes daļas ir paslēptas zem vārdiskā apzīmējuma.
- 21 Pēc tam ir jānorāda, ka no Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunkta tieši izriet, ka preču zīmes izmantošana tādā formā, kas atšķiras no tās, kādā tā tikusi reģistrēta, ir jāuzskata par izmantošanu šī panta pirmās daļas nozīmē, ja preču zīmes atšķirtspēja tādā formā, kādā tā ir tikusi reģistrēta, nav mainīta.
- 22 Preču zīmes atšķirtspēja Regulas Nr. 207/2009 izpratnē nozīmē, ka šī preču zīme ļauj precī, attiecībā uz kuru ir lūgta reģistrācija, identificēt kā konkrēta uzņēmuma precī un tādējādi nošķirt šo precī no citu uzņēmumu precēm (šajā ziņā skat. 2004. gada 29. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās no C-468/01 P līdz C-472/01 P *Procter & Gamble/ITSB, Recueil*, I-5141. lpp., 32. punkts; 2008. gada 8. maija spriedumu lietā C-304/06 P *Eurohypo/ITSB*, Krājums, I-3297. lpp., 66. punkts, un 2012. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-311/11 P *Smart Technologies/ITSB*, 23. punkts).
- 23 Šāda reģistrētas preču zīmes atšķirtspēja var izrietēt gan no tā, ka tiek izmantots kāds elements, kas ir reģistrētas preču zīmes sastāvdaļa, gan arī no tā, ka atsevišķa preču zīme tiek izmantota kopā ar reģistrētu preču zīmi. Abos gadījumos pietiek ar to, ka šīs izmantošanas rezultātā ieinteresētās personas attiecīgo precī vai pakalpojumu faktiski uztver kā konkrēta uzņēmuma precī vai pakalpojumu (pēc analogijas skat. 2005. gada 7. jūlija spriedumu lietā C-353/03 *Nestlé*, Krājums, I-6135. lpp., 30. punkts).
- 24 No tā izriet, ka bezvārdu logotipa preču zīmes izmantošanu kopā ar uz tās izvietotu vārdisku apzīmējumu “Specsavers”, pat ja šī izmantošana tomēr atbilst izmantošanai par reģistrētas preču zīmes daļu vai kopā ar to, var uzskatīt par bezvārdu logotipa preču zīmes patiesu izmantošanu, ja minētā preču zīme, kādā tā ir reģistrēta, proti, ja kādā tās daļa nav noslēpta ar uz tās izvietotu vārdisku apzīmējumu “Specsavers”, joprojām šajā pašā formā norāda uz *Specsavers* grupas precēm, uz kurām attiecas reģistrācija, kas ir jānovērtē iesniedzējtiesai.
- 25 Šo secinājumu neietekmē tas, ka vārdisks apzīmējums “Specsavers”, kā arī bezvārdu logotipa kombinācija ar uz tā izvietotu vārdisku apzīmējumu “Specsavers” arī ir reģistrēti kā Kopienas preču zīmes.
- 26 Tiesa jau ir atzinusi, ka nosacījums par preču zīmes patiesu izmantošanu Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta nozīmē var tikt izpildīts, ja preču zīmi izmanto tikai ar citas saliktas preču zīmes palīdzību vai ja tā tiek izmantota tikai kopā ar citu preču zīmi, turklāt abu šo preču zīmju kombinācija pati ir reģistrēta kā preču zīme, ja preču zīme joprojām tiek uztverta kā norāde uz attiecīgās preces izcelsmi (šajā ziņā skat. 2013. gada 18. aprīļa spriedumu C-12/12 *Colloseum Holding*, 35. un 36. punkts).
- 27 Turklāt Tiesa arī attiecībā uz Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.), 10. panta 2. punkta a) apakšpunktu, kas būtībā atbilst Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktam, uzskatīja, ka reģistrētas preču zīmes īpašnieks, lai pierādītu tās izmantošanu šīs tiesību normas nozīmē, var atsaukties uz tās izmantošanu tādā formā, kas atšķiras no tās, kādā šī preču zīme ir tikusi reģistrēta, ja abu šo formu atšķirības nemaina šīs preču zīmes atšķirtspēju, lai gan pati šī atšķirīgā forma ir reģistrēta kā preču zīme (2012. gada 25. oktobra spriedums lietā C-553/11 *Rintisch*, 30. punkts).

- 28 Argumenti, kas lika Tiesai interpretēt Direktīvas 89/104 10. panta 2. punkta a) apakšpunktu šādā veidā, *mutatis mutandis* ir attiecināmi uz Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktu.
- 29 Šo interpretāciju īpaši apstiprina Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunkta mērķis, kas, nepieprasot striktu atbilstību starp tirdzniecībā izmantoto formu un to, kādā preču zīme ir reģistrēta, ir atļaut šīs reģistrētās preču zīmes īpašniekam, izmantojot tirdzniecībā apzīmējumu, veikt tajā izmaiņas, kas, nemainot šī apzīmējuma atšķirtspēju, dod iespēju labāk pielāgoties attiecīgo preču vai pakalpojumu tirdzniecības un mārketinga vajadzībām. Šis mērķis būtu apdraudēts, ja, lai pierādītu reģistrētās preču zīmes izmantošanu, tiktu izvirzīts papildu nosacījums, saskaņā ar kuru atšķirīga forma, kādā šī preču zīme tiek izmantota, pati nedrīkst būt reģistrēta kā preču zīme (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Rintisch*, 21. un 22. punkts).
- 30 Turklāt šī Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunkta interpretācija atbilst Parīzes konvencijas 5. panta C daļas 2. punktam, ciktāl nekas šajā tiesību normā neliek domāt, ka apzīmējuma kā preču zīmes reģistrācijas sekas ir tādas, ka uz tās izmantošanu vairs nevar atsaukties, lai pierādītu citas reģistrētas preču zīmes izmantošanu, no kuras tā atšķiras tikai tādā veidā, ka pēdējās minētās atšķirtspēja nav mainīta (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Rintisch*, 23. punkts).
- 31 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo līdz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkts un 51. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka nosacījums par “patiesu izmantošanu” šo tiesību normu izpratnē var tikt izpildīts, ja grafiska Kopienas preču zīme tiek izmantota tikai apvienojumā ar vārdisku Kopienas preču zīmi, kas uz tās atrodas, turklāt minētā abu preču zīmju kombinācija pati ir reģistrēta kā Kopienas preču zīme, ja atšķirības starp formu, kādā preču zīme ir izmantota, un to, kādā šī preču zīme ir tikusi reģistrēta, nemaina minētās reģistrētās preču zīmes atšķirtspēju.

Par ceturto jautājumu

- 32 Uzdodot ceturto jautājumu, iesniedzējtiesa jautā, vai Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka, ja Kopienas preču zīme nav reģistrēta kādā noteiktā krāsā, bet tās īpašnieks to plaši ir izmantojis noteiktā krāsā vai krāsu kombinācijā tādējādi, ka lielai daļai sabiedrības šī preču zīme asociējas ar šo krāsu vai krāsu kombināciju, krāsa vai krāsas, kādās trešā persona izmanto apzīmējumu, kurš apdraudot minēto preču zīmi, ietekmē visaptverošo vērtējumu attiecībā uz sajaukšanas iespēju vai visaptverošo vērtējumu attiecībā uz netaisnīgi gūtu labumu šo tiesību normu nozīmē.
- 33 *Specsavers* grupa un Eiropas Komisija iesaka uz šo jautājumu sniegt apstiprinošu atbildi, bet Apvienotās Karalistes valdība savukārt uzskata, ka uz to ir jāatbild noliedzīgi.
- 34 Pirmkārt, runājot par sajaukšanas iespējas pārbaudi Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tas, vai sabiedrībai pastāv sajaukšanas iespēja, ir jāvērtē visaptveroši, ņemot vērā visus faktorus, kuriem ir nozīme konkrētajā lietā (it īpaši skat. 1997. gada 11. novembra spriedumu lietā C-251/95 *SABEL*, *Recueil*, I-6191. lpp., 22. punkts; 2005. gada 6. oktobra spriedumu lietā C-120/04 *Medion*, *Krājums*, I-8551. lpp., 27. punkts, un 2007. gada 12. jūnija spriedumu lietā C-334/05 P *ITSB/Shaker*, *Krājums*, I-4529. lpp., 34. punkts).
- 35 Tiesa vairākkārt arī ir atzinusi, ka attiecībā uz konkrēto preču zīmju vizuālo, fonētisko vai konceptuālo līdzību sajaukšanas iespējas visaptverošam vērtējumam ir jābalstās uz šo preču zīmju radīto kopējo iespaidu, it īpaši ņemot vērā to atšķirtspējīgos un dominējošos elementus. Preču zīmju uztverei, kāda ir attiecīgo preču vai pakalpojumu vidusmēra patērētājam, minētās sajaukšanas iespējas visaptverošajā

vērtējumā ir galvenā loma. Vidusmēra patērētājs parasti preču zīmi uztver kopumā un neanalizē tās dažādās detaļas (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *SABEL*, 23. punkts, lietā *Medion*, 28. punkts, un lietā *ITSB/Shaker*, 35. punkts).

- 36 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka, jo būtiskāka ir atšķirtspēja, jo lielāka ir sajaukšanas iespēja. Tādēļ preču zīmēm, kam ir augsta atšķirtspēja to raksturīgo īpašību dēļ vai to pazīstamības tirgū dēļ, ir plašāka aizsardzība nekā preču zīmēm, kurām ir mazāka atšķirtspēja (1998. gada 29. septembra spriedums lietā *C-39/97 Canon, Recueil*, I-5507. lpp., 18. punkts).
- 37 Vismaz tad, ja runa ir par preču zīmi, kas ir reģistrēta nevis konkrētā vai raksturīgā krāsā, bet melnā un baltā krāsā, krāsa vai krāsu kombinācija, kādā preču zīme pēc tam faktiski tiek izmantota, ietekmē to, kā attiecīgo preču vidusmēra patērētājs uztver šo preču zīmi, un tādējādi tā var palielināt sajaukšanas iespēju vai asociācijas iespēju attiecībā uz agrāko preču zīmi un apzīmējumu, kurš it kā apdraud šo preču zīmi.
- 38 Šajos apstākļos nebūtu loģiski uzskatīt, ka to, ka trešā persona apzīmējumā, kurš it kā apdraud agrāku Kopienas preču zīmi, izmanto krāsu vai krāsu kombināciju, kas lielai daļai sabiedrības asociējas ar šo agrāko preču zīmi, ņemot vērā, ka tās īpašnieks to ir izmantojis šajā krāsā vai šajā krāsu kombinācijā, nevar ņemt vērā vispārējā vērtējumā tikai tāpēc vien, ka minētā agrākā preču zīme ir tikusi reģistrēta melnā un baltā krāsā.
- 39 Otrkārt, pārbaudot, vai no preču zīmes atšķirtspējas vai reputācijas netaisnīgi tiek gūts labums Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ir jāveic arī vispārējs novērtējums, kurā ir ņemti vērā visi atbilstošie attiecīgam gadījumam raksturīgie faktori, kuru skaitā ir preču zīmes reputācijas intensitāte un atšķirtspējas pakāpe, konfliktējošo preču zīmju līdzības pakāpe, kā arī attiecīgo preču vai pakalpojumu raksturs un pielīdzināmības pakāpe. Attiecībā uz preču zīmes reputācijas intensitāti un atšķirtspējas pakāpi Tiesa arī ir atzinusi, ka jo būtiskāka ir šīs preču zīmes atšķirtspēja un reputācija, jo vieglāk ir atzīt, ka ir radīts apdraudējums (skat. 2009. gada 18. jūnija spriedumu lietā *C-487/07 L'Oréal u.c.*, Krājums, I-5185. lpp., 44. punkts).
- 40 Šajā ziņā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *Specsavers* grupas preču zīmju un *Asda* izmantoto apzīmējumu līdzība bija panākta apzināti, lai sabiedrībai radītu asociāciju starp abām zīmēm. Tas, ka *Asda* izmantoja krāsu, kas bija līdzīga tai, kuru izmantoja *Specsavers* grupa, lai gūtu labumu no pēdējās minētās preču zīmju atšķirtspējas un reputācijas, ir faktors, kas ir jāņem vērā, lai noskaidrotu, vai var konstatēt, ka no preču zīmes atšķirtspējas vai reputācijas ir netaisnīgi gūts labums (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *L'Oréal u.c.*, 48. punkts).
- 41 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka, ja Kopienas preču zīme nav reģistrēta noteiktā krāsā, bet tās īpašnieks to plaši ir izmantojis noteiktā krāsā vai krāsu kombinācijā tādējādi, ka lielai daļai sabiedrības šī preču zīme asociējas ar šo krāsu vai krāsu kombināciju, krāsa vai krāsas, kādās trešā persona izmanto apzīmējumu, kurš it kā apdraud minēto preču zīmi, ietekmē visaptverošo vērtējumu attiecībā uz sajaukšanas iespēju vai visaptverošo vērtējumu attiecībā uz netaisnīgi gūtu labumu šo tiesību normu nozīmē.

Par piekto jautājumu

- 42 Uzdodot savu piekto jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka apstāklis, ka trešā persona, kas izmanto apzīmējumu, kurš it kā apdraud reģistrētu preču zīmi, lielai daļai sabiedrības pati par sevi asociējas ar noteiktu krāsu vai krāsu kombināciju, ko tā izmanto šajā apzīmējumā, ir atbilstošs faktors, lai visaptveroši novērtētu sajaukšanas iespēju un netaisnīgi gūtu labumu šīs tiesību normas nozīmē.

- 43 *Specsavers* grupa iesaka uz šo jautājumu atbildēt apstiprinoši, bet Komisija savukārt uzskata, ka šo apstākli var ņemt vērā tikai, lai novērtētu pietiekamu iemeslu Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē. Tā kā Apvienotā Karaliste uz ceturto jautājumu iesaka atbildēt noliedzoši, tā uzskata, ka uz piekto jautājumu nav jāatbild.
- 44 Šajā ziņā ir jānorāda, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 34. un 39. punktā, ka gan sajaukšanas iespēja Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē, gan netaisnīgi gūts labums šīs pašas regulas 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē ir jānovērtē visaptveroši, ņemot vērā visus faktorus, kam ir nozīme konkrētajā gadījumā.
- 45 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka šajos vērtējumos ir jāņem vērā precīzs konteksts, kādā ir ticis izmantots apzīmējums, kas esot līdzīgs reģistrētajai preču zīmei (šajā ziņā attiecībā uz Direktīvas 89/104 5. panta 1. punktu skat. Tiesas 2008. gada 12. jūnija spriedumu lietā C-533/06 *O2 Holdings* un *O2 (UK)*, Krājums, I-4231. lpp., 64. punkts).
- 46 Šajos apstākļos ir jākonstatē, ka tas, ka trešā persona, kas izmanto apzīmējumu, kurš it kā apdraud reģistrētu preču zīmi, lielai daļai sabiedrības pati par sevi asociējas ar noteiktu krāsu vai krāsu kombināciju, ko tā izmanto šajā apzīmējumā, ir apstāklis, kam citu starpā var būt zināma nozīme, pārbaudot, vai pastāv sajaukšanas iespēja vai negodīgi gūts labums Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) vai c) apakšpunkta nozīmē.
- 47 Pirmkārt, nevar noliegt, ka šāds apstāklis varētu ietekmēt to, kā sabiedrība uztver attiecīgos apzīmējumus, un tādējādi arī ietekmēt to, vai starp minētajiem apzīmējumiem pastāv sajaukšanas iespēja minētās regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē.
- 48 Tādējādi tas, ka *Asda* pati asociējas ar zaļu krāsu, ko tā izmanto apzīmējumos, kuri it kā apdraud *Specsavers* grupas preču zīmes, pamatlietā varētu samazināt sajaukšanas iespēju vai asociācijas iespēju starp šiem apzīmējumiem un *Specsavers* grupas preču zīmēm, ciktāl attiecīgā sabiedrība varētu domāt, ka zaļā krāsa minētajos apzīmējumos ir *Asda* zaļā krāsa, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 49 Otrkārt, kā Komisija to ir norādījusi savos apsvērumos Tiesā, tas, ka trešā persona, kas izmanto apzīmējumu, kurš it kā apdraud reģistrētu preču zīmi, lielai daļai sabiedrības pati par sevi asociējas ar noteiktu krāsu vai krāsu kombināciju, ko tā izmanto šajā apzīmējumā, var būt atbilstošs faktors, lai noskaidrotu, vai minētā apzīmējuma izmantošanai ir “pietiekams iemesls” Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē.
- 50 Tādējādi uz piekto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka tas, ka trešā persona, kas izmanto apzīmējumu, kurš it kā apdraud reģistrētu preču zīmi, lielai daļai sabiedrības pati par sevi asociējas ar noteiktu krāsu vai krāsu kombināciju, ko tā izmanto šajā apzīmējumā, ir atbilstošs faktors, lai visaptveroši novērtētu sajaukšanas iespēju un netaisnīgi gūtu labumu šīs tiesību normas nozīmē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 51 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) **Padomes 2009. gada 26. februāra Regulas (EK) Nr. 207/2009 par Kopienas preču zīmi 15. panta 1. punkts un 51. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka nosacījums par “patiesu izmantošanu” šo tiesību normu izpratnē var tikt izpildīts, ja**

grafiska Kopienas preču zīme tiek izmantota tikai apvienojumā ar vārdisku Kopienas preču zīmi, kas uz tās atrodas, turklāt abu preču zīmju kombinācija pati ir reģistrēta kā Kopienas preču zīme, ja atšķirības starp formu, kādā preču zīme ir izmantota, un to, kādā šī preču zīme ir tikusi reģistrēta, nemaina minētās reģistrētās preču zīmes atšķirtspēju;

- 2) Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka, ja Kopienas preču zīme nav reģistrēta noteiktā krāsā, bet tās īpašnieks to plaši ir izmantojis noteiktā krāsā vai krāsu kombinācijā tādējādi, ka lielai daļai sabiedrības šī preču zīme asociējas ar šo krāsu vai krāsu kombināciju, krāsa vai krāsas, kādās trešā persona izmanto apzīmējumu, kurš it kā apdraud minēto preču zīmi, ietekmē visaptverošo vērtējumu attiecībā uz sajaukšanas iespēju vai visaptverošo vērtējumu attiecībā uz netaisnīgi gūtu labumu šo tiesību normu nozīmē;
- 3) Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir interpretējami tādējādi, ka tas, ka trešā persona, kas izmanto apzīmējumu, kurš it kā apdraud reģistrētu preču zīmi, lielai daļai sabiedrības pati par sevi asociējas ar noteiktu krāsu vai krāsu kombināciju, ko tā izmanto šajā apzīmējumā, ir atbilstošs faktors, lai visaptveroši novērtētu sajaukšanas iespēju un netaisnīgi gūtu labumu šīs tiesību normas nozīmē.

[Paraksti]